

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آبونه (۳۵۱) غروشدور .

ممالک احصیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
آبونی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدلمه یازیلر احاده
اولونماز .

۱۳۳۰

اخطارات

رساله خردن آلمدیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی برهزته طرفنان
اقتباس اولونه بیایر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوتاقلی
اولمسی و آبونه صره نوموسى محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالک اجنبیه ایچون بونه او لر
درسلیرلرک در آنسزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

یاره کوندرلدیکی، آن نه یه دائر اولدیغنک
واضعا بیلدیرلمسی رجا اولنور .

شيمديكى عنوانلى نەدر؟ اي بيله ميورم. اسكى سوپرونتو آرابه. جيلرندن اولان بو آدملردن بىرى، الندهكى كورهكى كسكىنلە مەسنە حيوانك بوينە باصدىردى. آرقە داشى دە كوره كنى داهاجانلى بولونان كوپكجىزك قارنى آلتىدن دالديروب صالقم صاچاق قالدىردى... اوست طرفى نە اولدى باقامام.

ميازار مورى كە دانە كشت

كە جان دارد وجان شيرين خوشت

يىتتى سويلنەرك يوروركن دىكر برمنظره قارشىسنده بولوندم. ايكي دانە فينو كوپكى سوقاق اورتاسىندە مستكرە بر وضعیت آلمش، طور يور؛ قوروغى، قولاغى دوشوك اويوز بر طازى دە باجاغى قالدىر مش سبزه جى دكانك اوكندهكى ياراقلرە سىيوردى. دوشوندم كە: همجنسلىرىندن برينك (.) بر قاج غرام (استريكنين) ايله وجودى قالدىر يلىر كن بولنرك بويلە صالما براقىلماسىندەكى سبب نە ايدى. صوكرا بويونلر نەدىكى طاصالردن بولنرك صاحبل اولدينى ايچين سربست كزدكلر نى، اوبرينك دە كيمسە سز بولوندينى ايچين زەرلە نديكنى آكلادم...

حزين مشهوداتم بو قدر. شيمدى دە محق محسوساتى سويلەيم:

شهراماتى، بر قاج سنە اول دامن درميان اولارق سوقاق كوپكلرى بر هنكامه والايله طوپلايچىلر ك قانچاسىندن قورتولان، ياخود آرابلرە يوكلو قفسلر ك آراغىندن فيرلايان، خلاصه سى: بقية الابعاد بولونانلرە نسل جديد اولارق تورە يىلر دە بويلە سوقاق اورتاسىندە زەرلە توب قالدىر ييور.

ايشيتديكمە كوره: كوپكى اولدوروب قوروغى وثيقە اولارق كوسترە نەدە بش غروش اكراميه ويرييور مش! يىنە دويدىغمە نظراً: بو قوروقلر، بر رياغلى قوروق حالى بولمش وەر برى بر قاج دفعە كە تيرىلوب كوستريلە يە باشلامش دە بولنرك فنا چارە محاسى اولوب اولمادىنى امانت كيمياخانه سندن صورولمش!

كناهى سويلە يىلر بوينە. بزجە قارا كقدر!

بورالرى لازم دكل. الزم واهم اولان بر شى وارسە اودە شو (علناً تسميم كلاب) خفيە سنە ختام ويريلوب سرسرى كوپكلر ك اورتادن قالدىلانسە باشقە بر چارە بولونماسىدركە انسانيت دە بونى اقتضا ايدىر صايرم. بر دە صاحبل، يعنى طاصالى كوپكلر ايچون بر تعليماتنامە يايىلسە وبولنرك:

هنوعه قارشى بر جوش وبى هوش

سردر هوا ودنباله بر دوش

اولارق صالما كز مەلر و كزدىر مەلر بر راز تقيد ايدىلسە. چونكە: بر راز يوقارىدە نقل ايتديكم حالات كرىمەدن فضله اولارق قالدىر م اوزرنده كيدركن، ياخود اوتوبوسدە، تراموايدە اوطوروركى بر كوچوك بكك، ياخود سيويلە يە بر كوچوك خانمك شرف رفاقتى حائز بر كوپكك، باجاقلرە سورونديكى، ياخود متبصص بر لسان ايله اللرى يالادىنى اولويور.

(.) بولنرك فينو وطازى اولماسى، ديكريتك سوقاق كوپكى بولونماسى

جنسيتلر نك مفايرتى ايجاب ايتز صايرم. بولر، كوپك اوغلى كوپك دە، اويچارە چاقال اوغلى كوپك دكل آ!

بولنرك انسانيت نتيجه سى اولارق صاحبلر نك آلنى وبورتنى يالاماسنە بر شى دينە مرسەدە، تميز بر مسلمان، شرعاً مردار اولان بر صالحه ايله الينك تلويث ايدىلە سنە رضا كوستەرە مز. (كشكول) اسمندەكى اثر اشرك مؤلفى (شيخ بهاء الدين آملى) ايران حكمدارى (شاه عباس) ك حضورينە چيقار يلىش. شاهك اورتادە طولاشان كوپكى شيخه صوقولوب يالناقلامق ايستمەش. اونك چكىنوب طوپلامسى ايسە شاهك حدتى و:

— شيخ افندى! اتككز كيرلە مەسسين ديه مى چكىنيور سكر؟

سؤالنى موجب اولمش. شونا كەظهور سؤاله ارتجالاً انشاد ايله ديكى:

درچهره ندام از مسلمانى رنك — برمن دارد شرف سك اهل فرنك

آن روسيهم كه از بودن من — دوزخ رانك و اهل دوزخ رانك [۱]

رباعيسى اوقويوب،

— دامن ناپا كمدن سك شهامتكر مردار اولماسين فكريله چكىنە مشدم!

جوابى ووروب باقاسنى قورتار مش.

طبيعيدر كە بويلە بر تماس غير مرضى يە دوچار اولانلر ك همان هبى دە

شيخ بهاء الدين كى منزىل و دريادل بولونماز. حتى اونك جوابى ويرمە يە

دكل، مألنى دوشونمە يە بيله تنزل ايتز.

بناء عليه شهراماتى، طبعاً تيتيز اولانلر ك اغبرارى موجب اولماق

ايچين صاحبل كوپكلر ك اطوار آزاد كىنى بر راز تعديل؛ قلباً شفيق

بولونانلر ك انكسارىتى بادى اولماق ايچين دە كيمسە سز كوپكلر ك ازالە

وجودى حقندەكى اصولى تبديل ايتسە پك زيادە اصابت ايله مش اولاجقدر.

طاهر المولوى

لسانيات

يكي يازى نك ال يازيسىندەدە بيتيشمە مسى بيوك مزيت در

المالىلى سن افندى زاده عارف امضاسيله محترم سبيل الرشادە يازيلان مقالە يى كوردەم. يكي يازى نك ايدىلىكى ولزومى تصديق ايدىليور. يالكز ال يازيلا ريچون مازوسكول ولاتين حرفلر نەدە اولدينى كى بيتيشد يرمك احداثى ايستە نيور. مازوسكول يامق قولايدير. مثلاً حرفلرى بيوجك يازمقلە بيله حاصل اولور. فقط بزم ايچون شمدىكى حالده اويلە شيلر احداثە لزوم يوقدر. چونكە مقصد يمز كويليلر مزمه وارنجيه قدر عمومى بر آن اول اوقوتوب يازديرمق اولديغىندن ممكن اولدينى قدر تكلف دن ازادە ساده طرزىلر تعقيبى ضرورتندە يز. او جهتلە بر خيلى سنەلر بو كى شيلردن صاقيالى يز.

كلەلم ال يازيسىندە بيتيشمك احداثى مسئلە سنە: بو مسئلە يە ياكلش اهميت عطف ايدنلر مع التأسف بك چوق كورولمكدهدر. مقصد اوروباليلردە نە وارسە هبىنى آلمق يامق دكل الزم و افضل اولانلرى آلمق در. حالبو كە

[۱] مالى: يوزمده نور ايماندن آر يوق؛ فرنكك كوپكى بىندن چوق شرفليدر. بن او يوزلر قارمى حريفم كە: ايچندە بولنە جنم جهنم دە، ايچلرندە بولنە جنم اهل جهنم دە بىندن عارلانە جقدر!

بر رسالہ موجود در کہ (یکی یازی او کر تمہ دہرنکی) طرفندن ترتیب ایدلمشدر .
اورادہ بو سؤالک جوابی دخی وارد . بنشاء علیہ بو یازی حقندہ
خاطر لرینہ سؤال واعتراض وارد اولان ذواتک مذکور رسالہ یی دقتلہ
او قومالرینی رجا ایدہرز . بو رسالہ دن مقدار کافی کتب خانہ عمومیہ
وسبیل الرشاد ادارہ خانہ سنہ براقلمشدر . مجانا ویریلیر .

میلاسی اسماعیل حق

مکاتیب

هندستانہ مختصر مضمونہ :

هندستانک سابق مقر حکومتی

مسلمانانہ مالہ در :

زوالیلر الان خواب کران غفلت ایچندہ یووارلانمقدہ درلر . بت پرستلرہ
نسبہ صوک درجہ جاہل وعزت نفسدن محروم بر حالہ پویان بولمقدہ وحکومت
محلہ ناک الطاف والقبائلہ متمم بولان بر قاج متغلبہ ناک نفوذی آلتندہ ذلتہ کرتار
وآنلرک اغراض واهواء شیطانیہ لرینہ آلت اولمشلردر .

طرابلس وبالقان محارباتی آناسندہ بر آرز حجت وغیرتہ کن بنغالہ مسلمانلری
اولدقہ بر اثر حیات ابرازینہ موفق اولمشلر حتی بر آردلق اخذتار ایچون
کالکوتہ دہکی ایتالیا جنرال قونسلوسنی قتلہ تصدی ایتمشلرایسہدہ ، بو کیفیتدن خبر
آلان سینیور در حال فراری قرارہ ترجیح ایدرک فریفر فرار آصیہ سنی چکہ چکہ
رومایہ مندفع اولمش کیتمشدر . ایتالیا امتعہ تجاریہ سی بنغالہ ایالتندہ امثالی
نامسبوق بر حالہ رواجدن دوشمش و بو بوزدن ایتالیا تجاری کلیتہ لوضرر وخساراتہ
دوچار اولمشلردی . مسلمانلرک عوام وقرا قسمندہ عثمانیلرہ قارشو صوک درجہ
خالصانہ وفداکارانہ برمودت ومحبت اعماق قلبلرندہ موجود ایسہدہ ، زنکیلرندہ
حقیقی وصمیمی حسیات محدود وآزدر . فقط کوندن کونہ اسلامیتی ،
اسلامیتک منافع القاب والتفاتہ صاتان بومتغلبہ کروہنک نفوذی قیرلمقدہ
وازالمقدہ در .

ثروت وتجارت بنغالہ ایالتندہ علی الاکثر مسلمانلرک التندہ در . بت پرستلر
ایسہ ہپ اراضی واملاک صاحبیلریدر . ہندولر ایچندہ منورالفکر کیمسلر یوزدہ
آلتمش و مسلمانلر ایچندہ یوزدہ آلتی رادہ سندہ در .

ٹالسکوٹہ مطہر عالی :

کالکوتہ دہ انکلیزجہ اولہرق بری the englishman دیکری دہ the statesmah
نامیلہ ناشرلری انکلیز بولان غزتہلر تمامیلہ انکلتہ سیاستک مروج وناشرلریدر .
the Bengalee نامندہ انکلیزجہ اولہرق انتشار ایدن یومی رختہ تمامیلہ بنغالہ
بت پرستلرینک لسان خالری اولوب ، حکومت محلہ یی ، اجرا آتئی تنقید ایتمکدہ
اصلا تردد ایتمدیکی کبی دقیقہ بیلہ کچیرمز . بو غزتہ ناک صاحب وناشری ہندو
(بانرجی) درکہ کندی قومنی مدافعہ وصحابت ایتمکدہ بوتون حیاتی کچیرمش
والیوم آنلرہ محترم برلیدر اولمش در . ہندولرہ مسلمانلرک بنغالہ لسانیلہ انتشار
ایدن بر قاج غزتہلری وار ایسہدہ او قدر اہمیتی حائر دکلدزلر .

الہلال جریدہ اسلامیه سی : دوکہ حروفات ایلہ ہفتہدہ بر کرہ اردو لسانیلہ
مصور اولہرق انتشار ایدن بوجریدہ ناک کرک ہندو مسلمانلری اوزرندہ کی نفوذی
وکرکسہ حکومت محلہ عندندہ کی اہمیتی پک زیادہ در .

عثمانیلرک حقوقنی دہ صوک درجہ مدافعہ ایلمکدہ در . صاحب فاضلی (مولانا
ابن الکلام آزاد) حضرتلریدرکہ ، کنجلیکیلہ برابر علوم دینیہ ، فقیہہ ومنطقہ

لاتین حرفلرندہ موجود اولان وصل عمومیت اعتباریلہ اساساً ای برشی
دکدر . ہلہ تکلفی اولق اعتباریلہ بزم مقصد اساسیمزہ یعنی بو کونکی
محتاج اولدینمز وضوح وسہولتہ بتون بتون منافیدر . وبوندہ
کلہ بیتنجہ یہ قدر الک قالمسامی سرعت وسہولت تأمین ایدہر
کورونورسہدہ ایی تدقیق ایدیلر سہ بالعکس سرعت وسہولتہ مانع
اولدینی اکلشیلیر . چونکہ منفصل یازلدینی وقت انسان بر قاج حرکتلہ
یازیلایق آیری حرفلری یازمقلہ مکلفدر . ذہن شاشیردیجی بر حال
یوقدر . مختلف حرفلری بری برینہ وصل ایتمکدہ ایسہ نسبتلہ تکلف
واردہر . بونک نظریسی بویلہ اولدینی کبی عملی اولہرق اثباتی دہ قولایدہر .
مثلاً (یوسف) کلہ سی یکی یازی ایلہ پک اعلا متصل یازیلاییلیر .
(یوسف) حرفلری ہیچ بوزمقسنزین بری برینہ ربط ایتمک
کافی در . ایستہ بو ویامثالی بر کلہ یی او کمزہ بر نانیلی ساعت
قویارمق و بو حرفلری بر برینہ وصل ایدہرک مثلاً ایکی دقیقہ یازمقدہ
دوام ایدہم . صکرہ قاج کلہ یازدینغیزی و قاج کرہ شاشیردینغیزی
صایلم . صکرہ دہ عینی کلہ یی حرفی آیری آیری اولہرق عینی مدت یازوب یینہ
صایلم . ہر حالہ منفصل یازلدینی وقت وصل ایلہ یازیلاندن دہا چوق
یازلدینغی و دہا آزا کلش یازلدینغی کوروروز . دیگر ملتلرک یازیلاریلہ
مقایسہ وتجربہ ایتدیکمز دخی بزم یکی یازینک منفصل حالندہ اونلرک
متصل ال یازیلارلرندن دہا سریع یازلدینی دفعات ایلہ بالفعل اثبات
ایدلمشدر ، حاصلی منفصل یازمقدہ موصول یازمقدن دہا زیادہ سرعت
وسہولت ووضوح وتمامیت واردہر . ایجابندہ اثبات ایدہرکمز وجہ
ایلہ بو حال اوروپالیلرک ارباب فن ومتفکرینی عندندہ دخی مسلمدر .
باخصوص یازی دن مقصود اصلی اولان وضوحک محافظہ سی ہر شیدن
اقدام در .

بزم یازی ایسہ وصلدن زیادہ فصلہ مساعددر . نتہ کم ہر وقت
دیدیکمز کبی بزلر منفصل یازمغہ ذاتاً آلیشقینز . مثلاً (دون دوز درہدن
اوچ ادم اون درت اوردک . اوردی اوزون اووہدہ آو واردہر . اوردودن
وارد اوراق ادارہدہ در . اورادن آل) عبارہ سی ہب منفصل حرفلرند
مرکب در . بوندہ صکرہ ہب بویلہ یازارز اولور کیدہر . کلہ ارالرینی
تفریق ایچون براز ارالق براقق کافی در .

معافیہ بلکہ ایلری دہ اوروپایازیلارندہ اولدینی کبی وصل ایستہ نیر
دیہ بز انتخاب ایتدیکمز صائلری ہب وصلہ مساعد اولہرق انتخاب
ایتدک . یعنی وصلک لہندہ اولمادیغمزک بعضیلرینک یا کلش اکلادینی
وجہ ایلہ شکلریمزک وصلہ مساعد اولمادیغندن ظن ایدلمہ سنی علاوہ یہ
لزوم کوروروز .

خلاصہ : یکی یازینک بعونہ تعالی ہیچ اکسیکی یوقدر . ہر جہت
دوشونلش وبونکلہ بتون اقوام اسلامیه لسانلری یازلدینی کبی عرجمہ دخی لسان
عربی خللدن وقایہ ایدہرک صورت دہ یازیلیر . وبو خصوص پک بیوک
علما وادبای عرب طرفندن تصدیق وتقدير ایدلمشدر .

یکی یازی حقندہ وارد اولان بالجلہ سؤال واعتراضلرہ جواب ویرر